

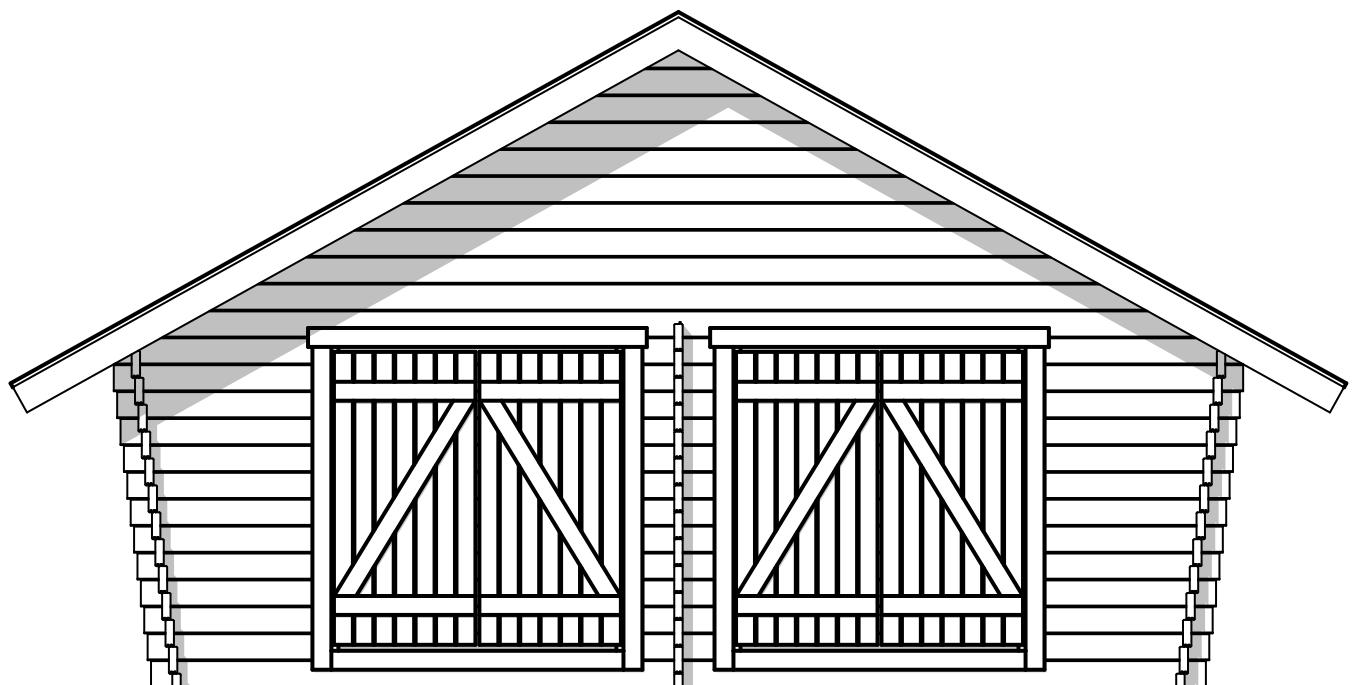
U25

FI

Pystytysohje

SE

Månteringsanvisning

L&P Garden

VAJA

FI

Pystytysohje

FI Tässä ohjeessa annamme vinkkejä rakentamisen valmisteluun, ohjeita rakennuksen rakentamiseksi, sekä yleisohjeita rakennuksen käytölle öön ja huoltoon.

Huolehdi, että tämä ohje on työmaalla rakentajien saatavilla.

Rakennusosat ovat valmisteet ja tehtaassamme korkeiden laatuvaatimusten mukaisesti. Jokainen osa on tarkistettu ja silmämääritetty, mutta suosittu elemme silloin, että tarkistetaan toimituksen huolellisuus ennen rakentamisen aloitusta. Rakennusosia, jotka ovat käytetyt ylä- tai maalaus uja, ei korvata.

Mikäli olet epävarma tai tarvitset neuvoja, ota yhteyttä LP Garden myyjääsi.

1. Puu

Puulla on kyky sitoa ja luovuttaa kosteutta ilman suhteellisen kosteuden vaihteluiden mukaan. Kosteuden vaihteluiden seurauksena puu kuöstuu tai turpoaa sekä muuttuu muotoaan. Kuöstuminen aiheuttaa halkeamia ja sisäiset jännytykset saattavat näkyä esimerkiksi kieroutumisena, kuperoitumisena ja syrjä-/lapevääryytenä.

Puun kuivumisesta, saumojen öivistymisestä ja kuormista johtuvat painumiset ovat otettu huomioon suunnitellussa, mutta esimerkiksi tumma, auringon lämmittämä seinä kuivuu enemmän kuin varjossa oleva tai suunnitellut eluarvoa (noin 245 kg/m² katolla) suurempia lumikuormia voivat aiheuttaa seinien tavanomaista suurempia painumia ja korkeuspoikkeamia.

Mikäli rakennus painuu suunniteltua enemmän, voit joutua suurentamaan ikkuna- ja oviaukkojen yläpuolista painumavaraa.

Tehtaallamme varastoituna, sateelta suojaava una, puun kosteus on noin 15...18 %. Puun kosteuden ollessa < 20 %, on se yleensä suojassa lähellä ajasieniltä, homeilta ja multalta biologisilta tuholaisilta.

2. Varastointi työmaalla

Puutavara tulee aina varastoida kuivalle, tukevalle ja tasaiselle alustalle siten, että puutavara on vähintään 30 cm irroista maasta. Ulkona varastoitava puutavara suojataan säästä vastaan ja huolehditaan riittävästä tuuletuksesta. Kosteusolosuhteet varastoinnin aikana

ovat vasta $\ddot{\text{a}}$ ava mahdollisimman hyvin puutavaran lopullisia kosteusolosuhteita käy $\ddot{\text{a}}$ ökohteessa.

TÄMÄN TAKIA ON ERITYISEN TÄRKEÄÄ HUOLEHTIA, ETTÄ PUUTAVARAN KOSTEUS EI PÄÄSE SUURESTI VAIHTELEMAAN VARASTOINNIN, KULJETUKSEN JA ASENNUKSEN AIKANA.

3. Toimitukseen liittyvät asiakirjat

Tämä ohje sisältää alapohja-, runko- ja vesika $\ddot{\text{a}}$ opirustukset. Rungon seinäkuvat, tarvikelistan ja katkaisulue $\ddot{\text{a}}$ elon. Asiakirjojen mukaan on voitu lisätä myös erityisohjeita, kuten esimerkiksi vesika $\ddot{\text{a}}$ een asennusohjeet.

Tutustu asiakirjoihin huolellisesti ennen työn aloitamista.

OSA PUUTAVARASTA ON JO MÄÄRÄMITASSA, ÄLÄ SIIS SAHAA MITÄÄN, TUTUSTUMATTA ENSIN KATKAISULUETTELOON!

4. Perustukset

Pilariperustus, laa $\ddot{\text{a}}$ aperustus, tuule $\ddot{\text{a}}$ uva tai maanvarainen sokkeliperustus, lähes mikä tahansa perustamistapa soveltuu rakennukselle. Perustamistapaa valitessa on kuitenkin syytä kääntyä rakennusalan amma? laisen puoleen.

Perustuksen määrätatarkkuus:

Pituus ja leveys: - 5 mm, + 10 mm

Risömiä $\ddot{\text{a}}$ a +/- 5 mm

Yläpinnan korkeus - 5 mm, + 0 mm

ERISTÄ AINA PUUTAVARA IRTI PERUSTUKSISTA ESIMERKIKSI BITUMIKAISTALLA.

5. Asennustyö

5.1. Hirsikehikon asennus

1. Älä pystytä hirsirunkoa sateella
2. Tarkista perustusten suoruus ja risömiä $\ddot{\text{a}}$ a ennen asennustyön aloitusta
  - a. poista mahdolliset epätasaisuudet ja puhdista pinta
3. Lajittele hirret seiniä äin perustusten ympärille
4. Asenna perustusten päälle bitumi- tai solumuovikaista
5. Tarkista, onko toimitukseen myyty korotuskerroksia
  - a. korotuskerrosten hirret asennetaan ensimmäisen hirsikerran puolikkaiden hirsien jälkeen
6. Asenna ensimmäisen hirsikerran puolikkaat- ja kokonaiset hirret paikoilleen
  - a. lyö salvokset tasaisesi molemmista päästään pohjaan aso

- b. käytää lyödessä apupalikkaa, muuten hirren ponot voivat vaurioitua
- 7. Tarkista rismia ja vaakasuoruus
  - a. kiilaa tarviaessa kehikko samaan tasoon
- 8. Aloita seuraavien hirsikerrosten asentaminen
  - a. käytää puhtaita työkäsineitä, pyri siirtämään hirsia puhtaina ja kolhimaa
  - b. tarkista, eä seinät nousevat suorana ja nurkat samassa tasossa
  - c. tue hirsikehikkoa aukkojen pielistä
  - d. rakomallissa aukkojen pieliin tulee korokepalat
  - e. tarkista rismia
  - f. kiinnitä päätyjen ylimmät hirret 5x80 ruuveilla

JOS ASENNUSTYÖ KESKEYTYYY, SUOJAA PUUTAVARA SATEELTA

5.2. Ovien asennus

- 1. asenna ovet liieen ohjeen mukaises, kun rakennuksen vesikao on asenneu.
- 2. karmin kiinnitys vajan runkoon yhdellä 4,5 x 35 ruuvilla molemmilla puolin aukkoa alareunasta. Yläreunaan voi laajaa esim. puukiilat liimalla karmiin, mutta ei ruuvia (painumavara).

5.3. Kattorakenteiden asennus

- 1. Asenna kaokannaajat ja räystäspuut. Kiinnitys 5x80 puuruuveilla

FI

FÖRRÅD

SE Monteringsanvisning

SE I den här guiden ger vi tips för att förbereda för byggnation, instruktioner för att bygga byggnaden och allmänna instruktioner för byggnadens användning och underhåll.

Se till att denna instruktion är tillgänglig för byggarna på platsen.

Byggdelarna tillverkas i vår fabrik i enlighet med höga kvalitetsstandarder. Varje del har inspekterats visuellt, men vi rekommenderar ändå att du kontrollerar leveransen noggrant innan byggstart. Byggnadsdelar som används eller målas kommer inte att ersättas.

Om du är osäker eller behöver råd, kontakta din LP Garden-återförsäljare.

1. Trä

S

Trä har förmågan att binda och släppa ut fukt efter fluktuationer i luftens relativa fuktighet. Som ett resultat av förändringar i luftfuktighet, krymper eller sväller träet och ändrar form. Krympning orsakar sprickor och inre spänningar kan synas som till exempel vridning, buckling och snedvridning.

Sjunkningar på grund av att träet torkar, fogar blir tätare och belastningar har beaktats i designen, men till exempel en mörk, soluppvärmd vägg torkar mer än en i skuggan eller en snölast större än planeringsvärdet (ca 245 kg/m² på taket) kan orsaka större sjunkningar av väggar och höjdavvikelse.

Om byggnaden sjunker mer än planerat kan du behöva öka utrymmet ovanför fönster- och dörröppningarna.

När virket lagras i vår fabrik, skyddad från regn, är fukthalten i träet runt 15...18%. När fukthalten i träet är <20 % är det vanligtvis skyddat från rötsvamp, mögel och andra biologiska skadedjur.

2. Lagring på byggarbetsplatsen

Virket ska alltid förvaras på en torr, stadig och plan yta så att virket är minst 30 cm från marken. Virke som lagras utomhus bör skyddas mot väder och vind och tillräcklig ventilation säkerställs. Fuktförhållandena under lagringen ska så nära som möjligt motsvara de slutliga fuktförhållandena för virket på användningsplatsen.

PÅ GRUND AV DETTA ÄR DET SÄRSKILT VIKTIGT ATT SE TILL ATT TRÄETS FUKTIGHET INTE VARIERAR MYCKET UNDER LAGRING, TRANSPORT OCH INSTALLATION.

3. Dokument relaterade till leverans

Denna instruktion inkluderar ritningar för bottenbjälklag-, stom- och vattentakritningar. Stommens väggbilder, tillbehörslista och kaplista. Till handlingarna har man kunnat även lägga till specialanvisningar, som till exempel monteringsanvisningar för vattentak.

Läs dokumenten noggrant innan arbetet påbörjas.

EN DEL AV TRÄET ÄR REDAN MÅTTANPASSAT, SÅ SÅGA INTE NÅGOT, UTAN ATT KONTROLLERA KAPLISTAN FÖRST!

4. Grunder

Plintgrund, fundament av betongplatta, ventilerat eller jordbaserad sockel grund, nästan vilken grundläggningssmetod som helst passar byggnaden. Men när du väljer en grundläggningssmetod är det värt att konsultera en professionell inom byggbranschen.

Dimensionell noggrannhet för fundamentet:

Längd och bredd: - 5 mm, + 10 mm

Kryssmå   +/- 5 mm

Topptytans höjd   - 5 mm, + 0 mm

ISOLERA ALLTID VIRKET FRÅN GRUNDEN, TILL EXEMPEL MED EN BITUMENREMSA.

5. Monteringsarbete

5.1. Montering av stockram

1. Res inte stockramen i regn
2. Kontrollera fundamentets rakhet och kryssmått innan monteringsarbetet påbörjas
  - a. ta bort eventuella ojämnheter och rengör ytan
3. Sortera stockarna vägg för vägg ovanpå fundamenten
4. Montera en bitumen- eller cellplastremsa ovanpå fundamenten
5. Kontrollera om leveransen har sålts med förhöjningslager
  - a. Stockarna för de förhöjda lagren installeras efter halvstockarna i det första stocklagret
6. Installera de halva och hela stockarna från det första timmerlagret på plats
  - a. slå knutändarna jämnt från båda ändarna till botten
  - b. använd ett hjälpblock när du slår, annars kan stockens spontar skadas
7. Kontrollera kryssmåttet och horisontalitetet
  - a. kila vid behov stommen till samma niåå
8. Börja installera nästa lager av stockar

- a. använd rena arbetshandskar, försök att flytta stockarna rena och utan att skada dem
- b. kontrollera att väggarna reser sig jämnt och att hörnen är jämna
- c. stöd stockramen i hörnen och runt öppningar
- d. i modellen med glesa väggar, sätt förhöjningsklossar vid öppningar
- e. kontrollera kryssmåttet
- f. fäst de översta ändstockar med 5x80 skruvar

OM MONTERINGSARBETET AVBRYTS, SKYDDA VIRKET FRÅN REGN

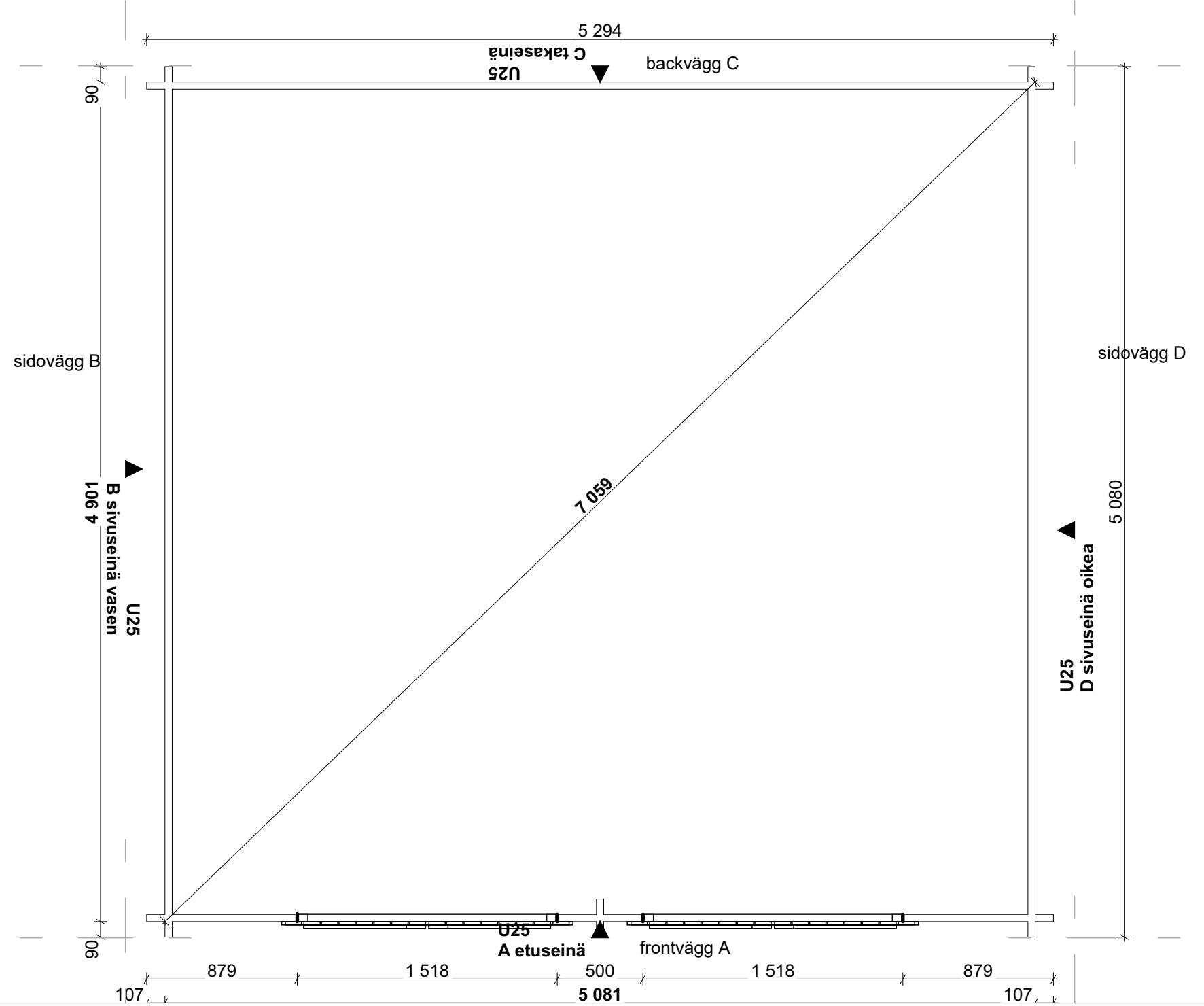
5.2. Montering av dörrar

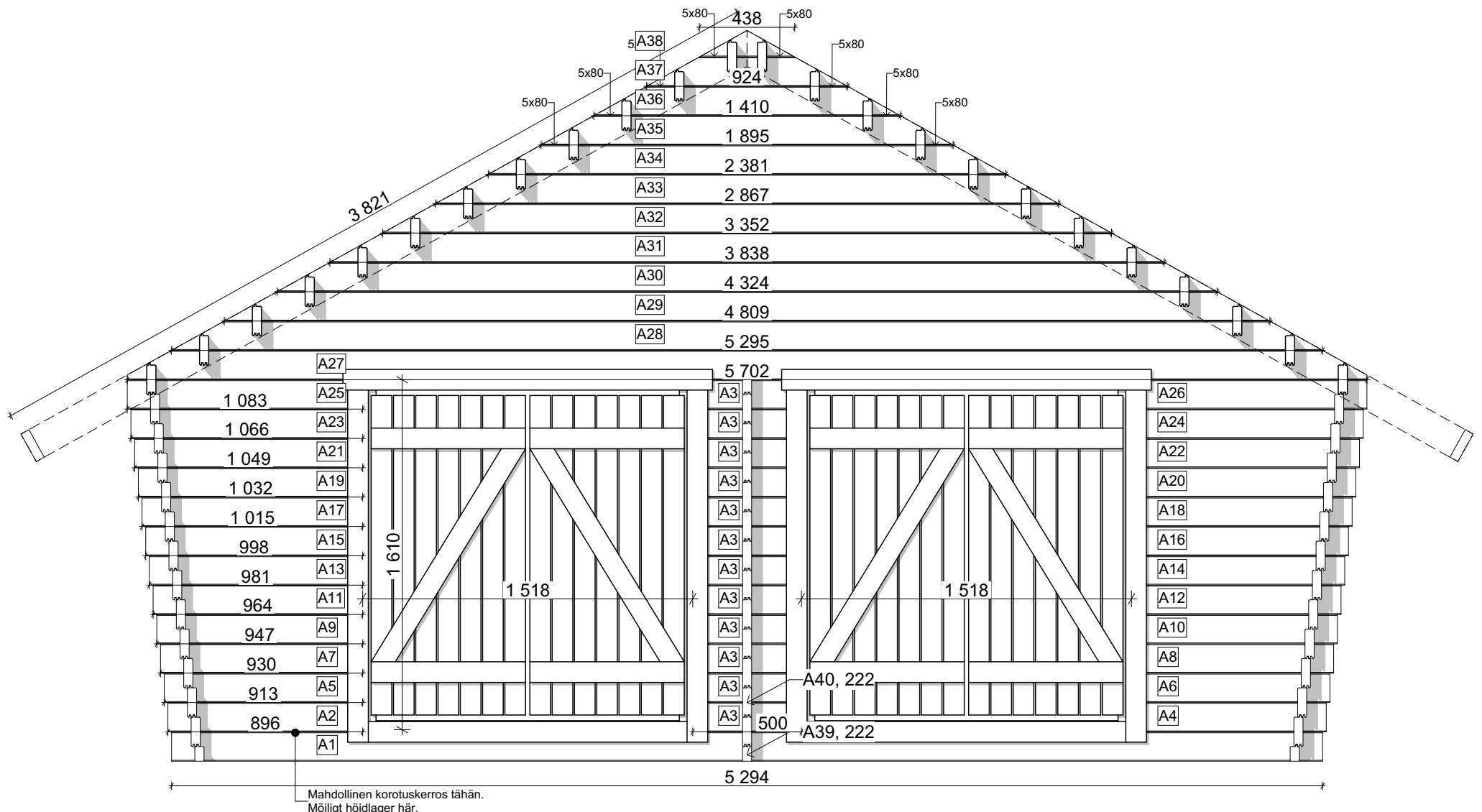
1. Montera dörrar enligt bifogad instruktion, när byggnadens vattentak har blivit monterat.
2. Fäst karmen i förrådets stomme med en 4,5 x 35 skruv från båda sidorna av öppningens nedrekant. I övrekanten kan man sätta t.eks. träkilar fast med lim i karmen, men inga skruvar (timret sätter sig).

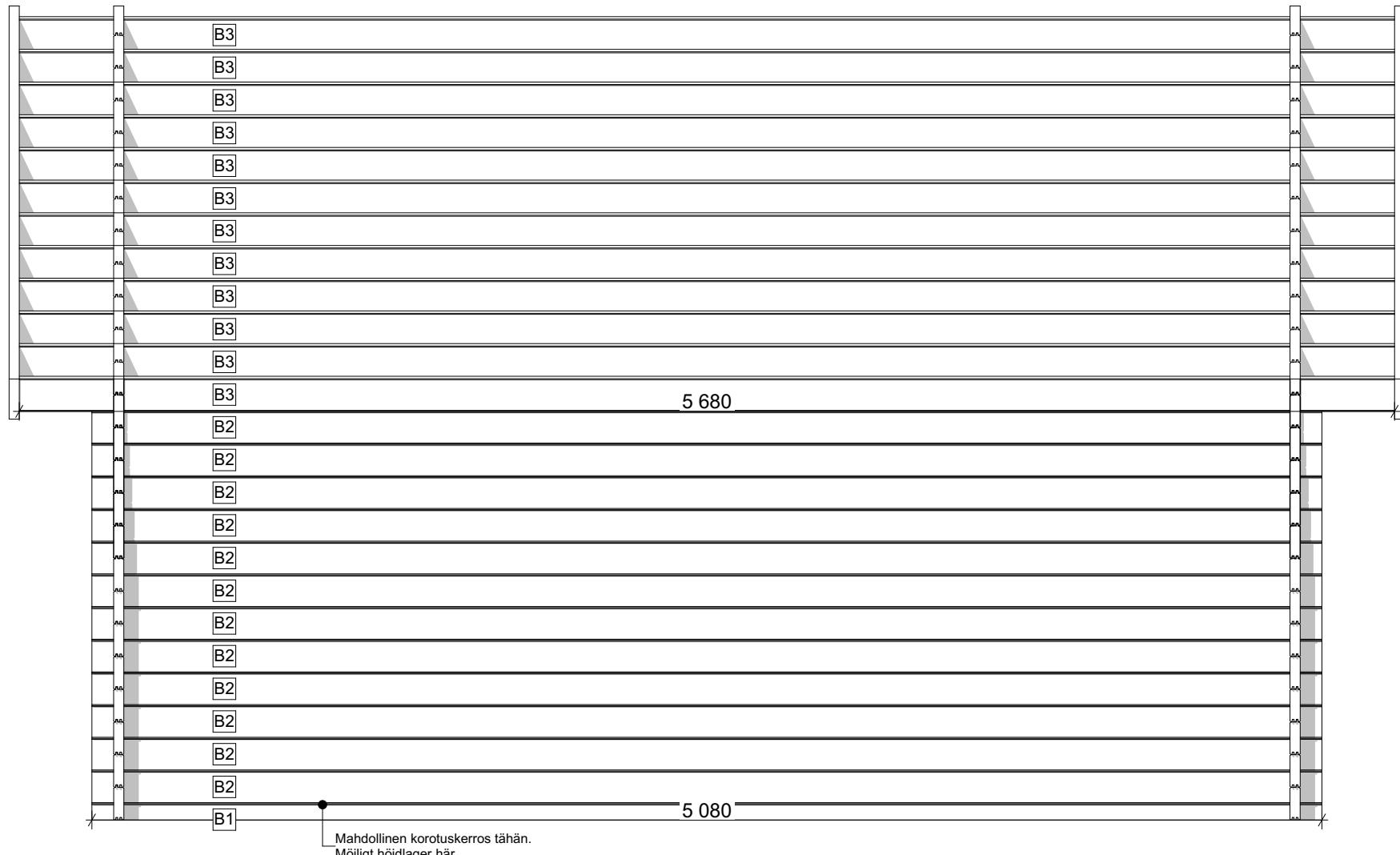
5.3. Montering av takkonstruktioner

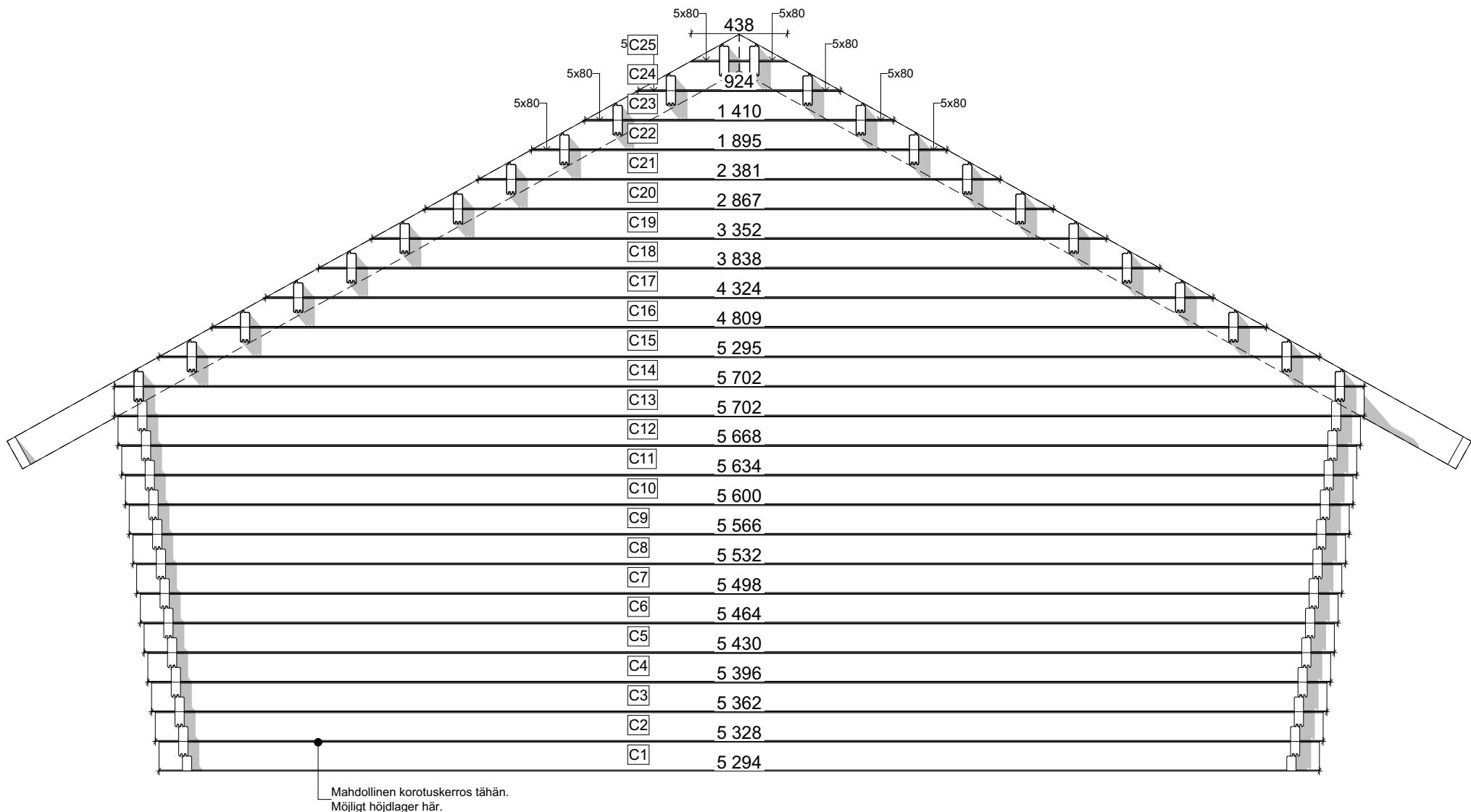
1. Montera takstöd och takfotsbrädor. FFastsättning med 5x80 träskruvar

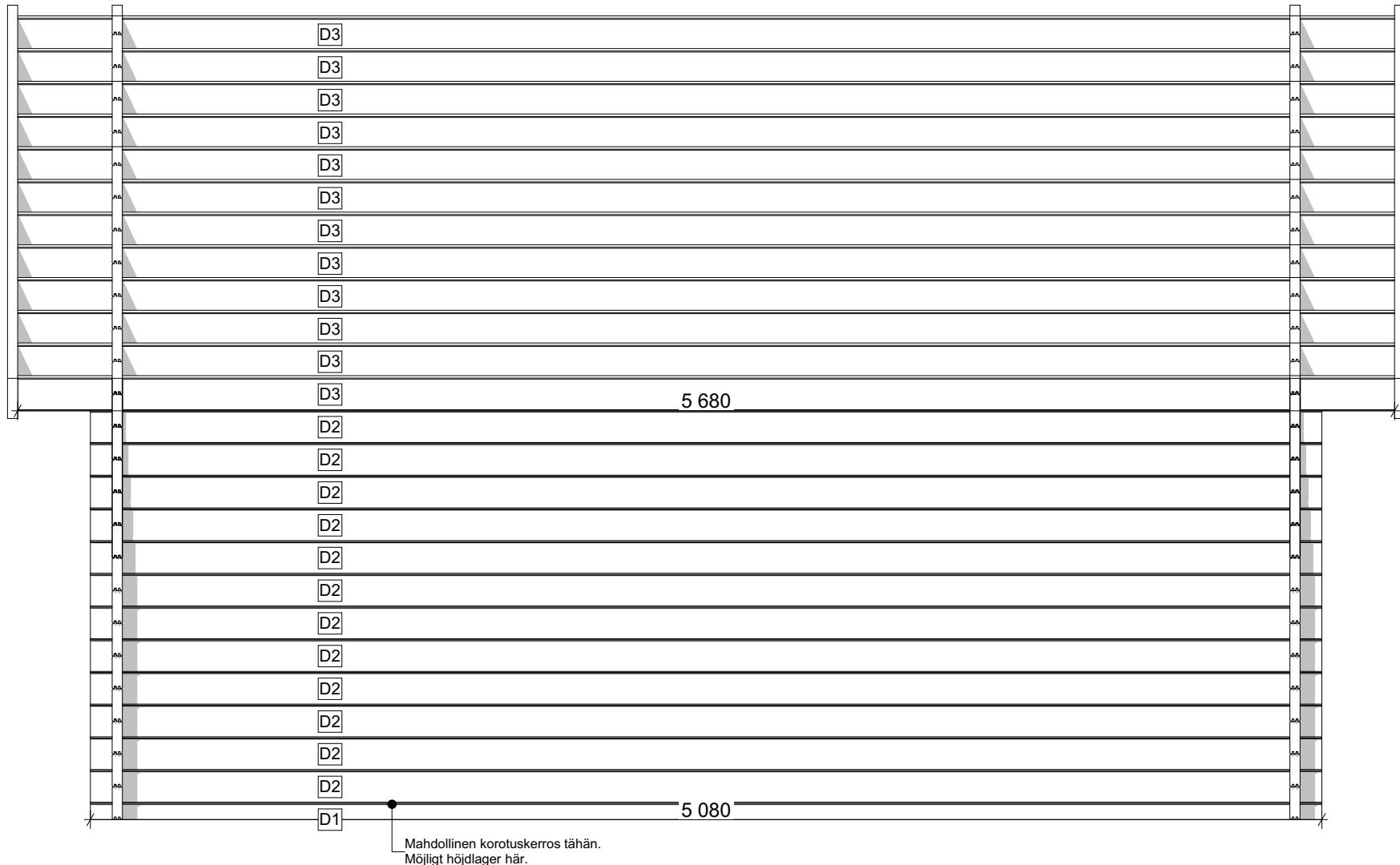
S

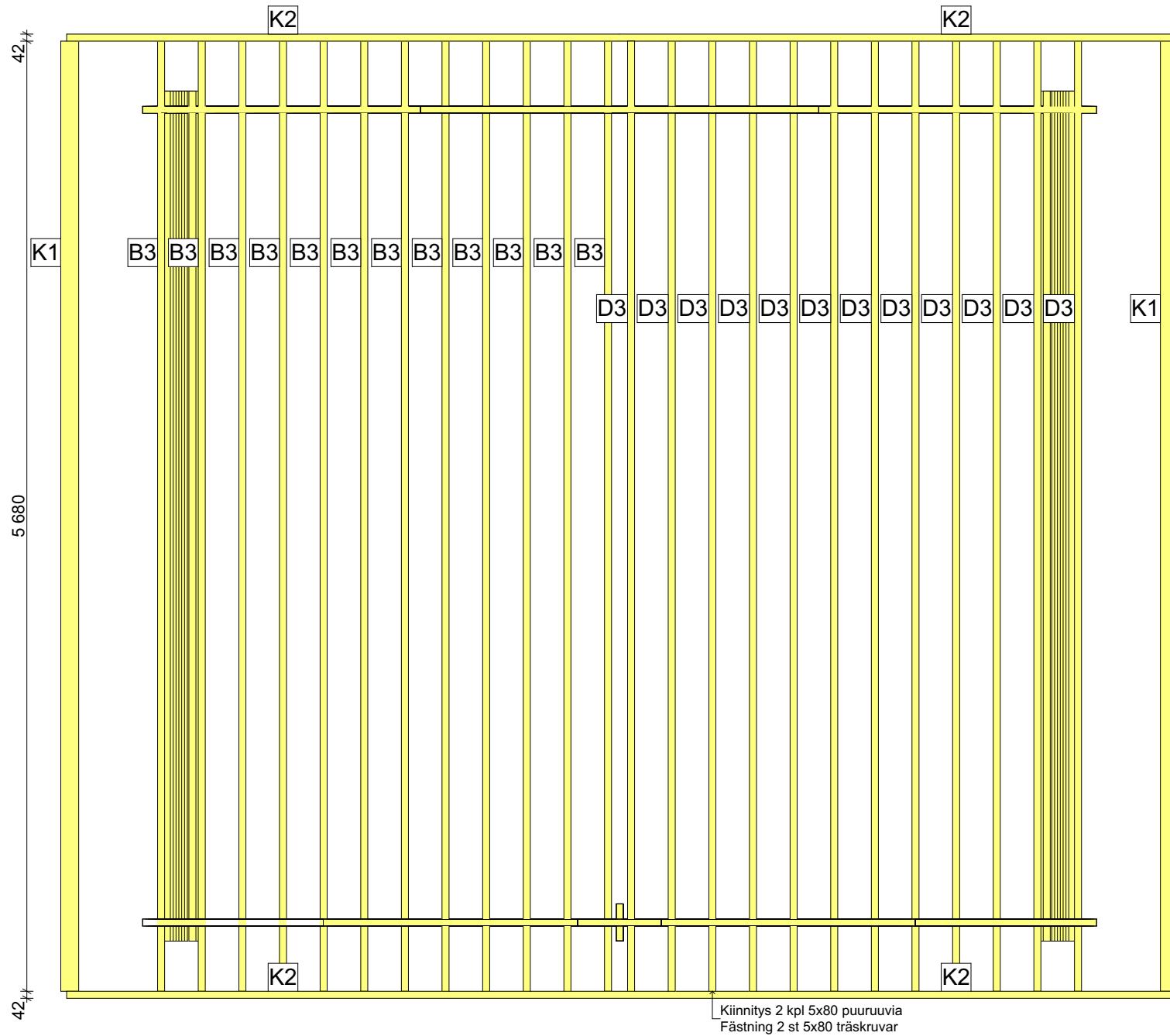

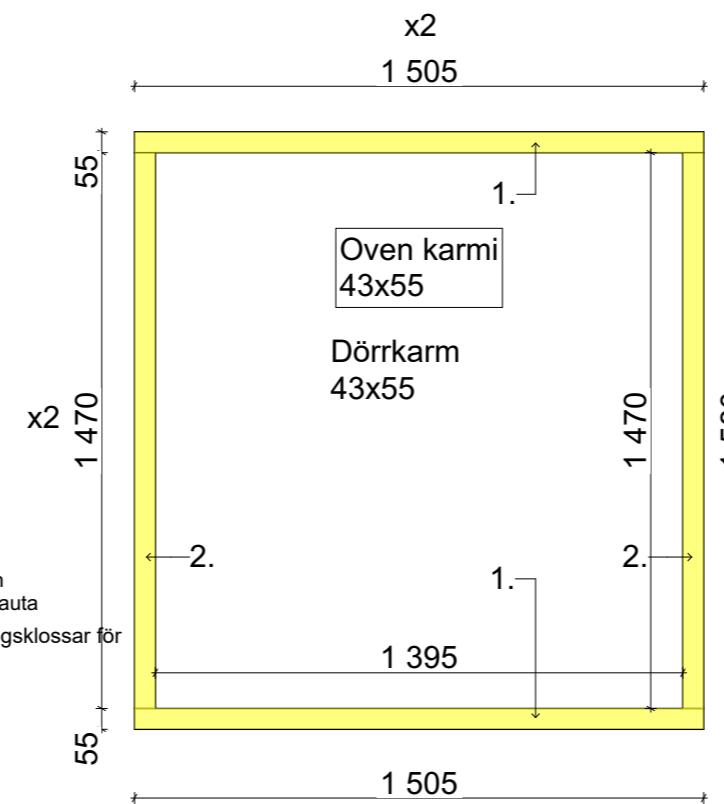
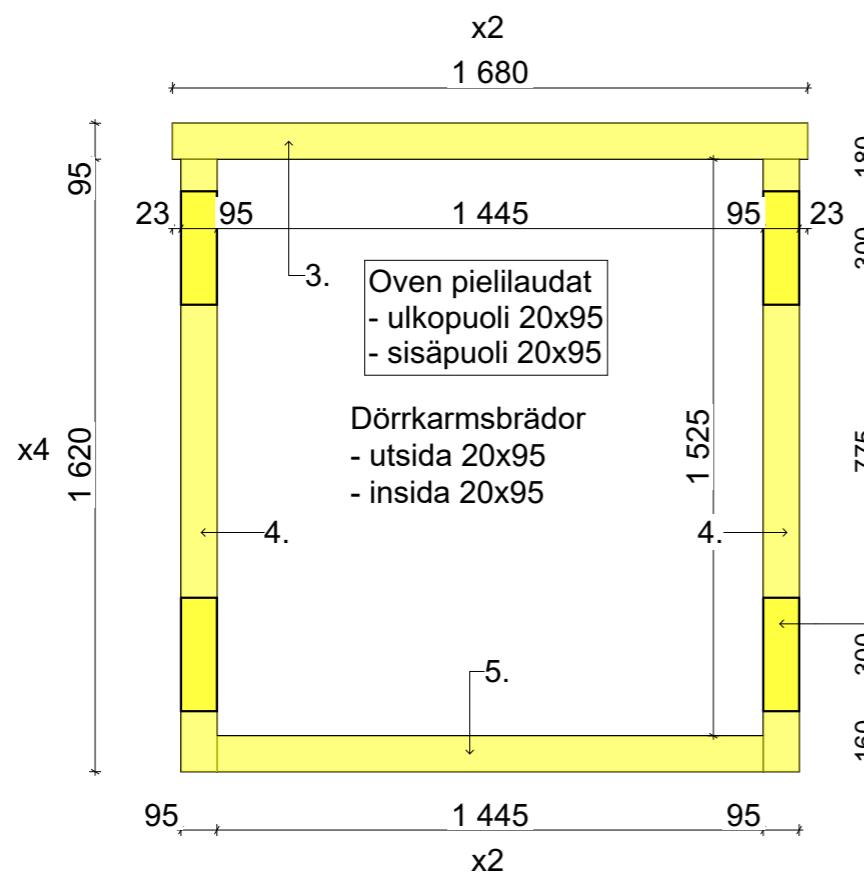
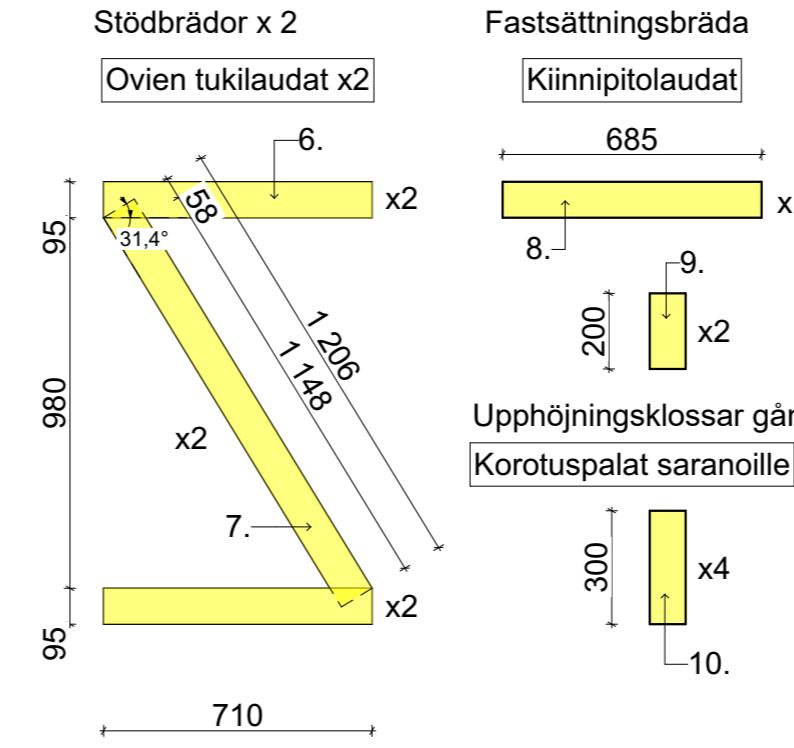
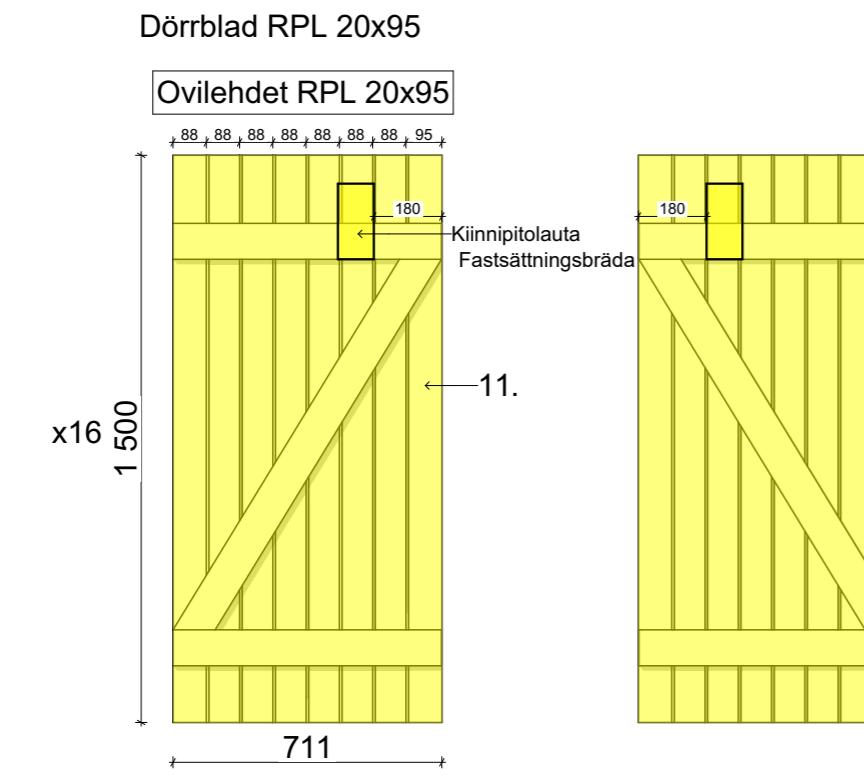

1:20

19.12.2024

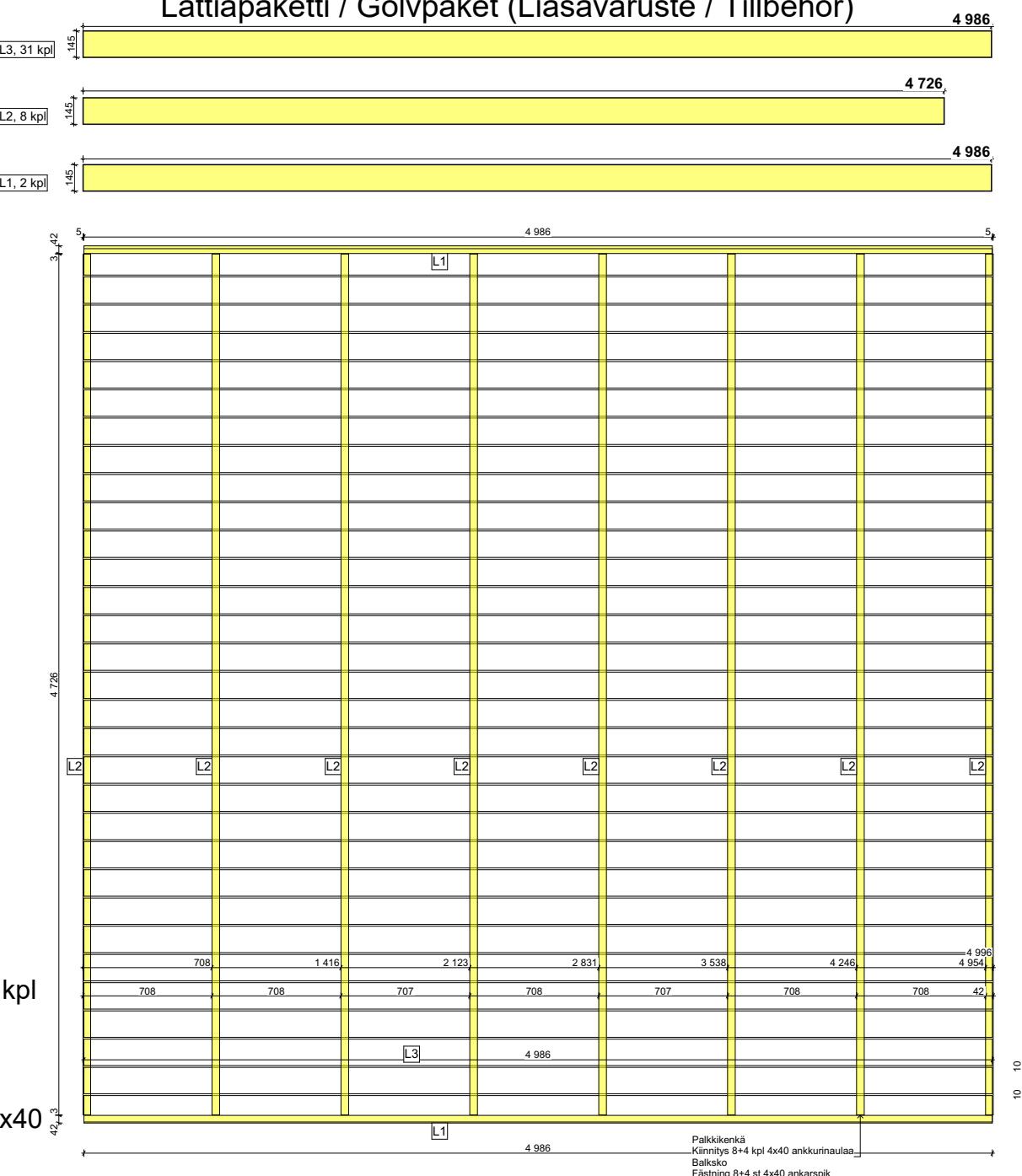
1. Kokoa oven karmi. Kiinnitä nurkista 5x80 puuruuveilla. 2 kpl/nurkka + liima.
2. Kiinnitä oven ulkopuolen pielilaudat karmiin. 4,5x35 puuruuveilla k/k 250 mm + liima.
3. Asenna valmis karmipaketti oviaukkoon. Puukiiloilla voit säätää korkeuden sopivaksi niin, että yläreunaan ei jää rakoa.
4. Kiinnitä oven sisäpuolen pielilaudat karmiin. 4,5x35 puuruuveilla k/k 250 mm + liima.
1. Sätt ihop dörrkarmen. Fastsättning i hörn med 5x80 träskruvar. 2st / knutar + lim.
2. Fäst dörrens utvärdiga karmbräder i karmen med 4,5x35 träskruvar c/c 250mm + lim.
3. Montera det färdiga kampraketet i dörröppningen. Du kan justera höjden till lämplig nivå med träkilar, så att det blir ingen springa i övrekanter.
4. Fäst kambräder på insidan av dörröppningen med 4,5x35 träskruvar c/c 250mm + lim.

Lattiapaketti / Golvpaket (Liäsävaruste / Tillbehör)

Palkkikenkä Kiinnitys 8+4 kpl
4x40 ankkurinaulaa

Balksko Fästning 8+4 st 4x40
ankarspik

L1 2kpl ja L2 2kpl 5x80 ruuveilla
rakennuksen runkoon k 600
Lattialankut L3 kiinnitys 2kpl 5x80
ruuvia jokaiseen niskaan.

L1 2 st och L2 2 st med 5×80-skruvar
i byggnadsstommen på axelavstånd
600.
Golvbrädor L3: fastsättning med 2 st
5×80-skruvar i varje bärande balk

Suositellaan tuenta esim. harkoilla
lattianiskojen keskeltä

Det rekommenderas att stödja t.ex.
med lecablok under golvbjälkarnas
mittparti.

LP Garden**U20**

Toimitussisältö / Leveransinnehåll

Tunnus	Leveys	Korkeus	Pituus	Määrä
	Bateckning	Bredd	Höjd	Längd
Seinä A	A1	42	145	5294
Vägg A	A2	42	145	896
	A3	42	145	300
	A4	42	145	896
	A5	42	145	913
	A6	42	145	913
	A7	42	145	930
	A8	42	145	930
	A9	42	145	947
	A10	42	145	947
	A11	42	145	964
	A12	42	145	964
	A13	42	145	981
	A14	42	145	981
	A15	42	145	998
	A16	42	145	998
	A17	42	145	1015
	A18	42	145	1015
	A19	42	145	1032
	A20	42	145	1032
	A21	42	145	1049
	A22	42	145	1049
	A23	42	145	1066
	A24	42	145	1066
	A25	42	145	1083
	A26	42	145	1083
	A27	42	145	5694
	A28	42	145	5295
	A29	42	145	4809
	A30	42	145	4324
	A31	42	145	3838
	A32	42	145	3352
	A33	42	145	2867
	A34	42	145	2381
	A35	42	145	1895
	A36	42	145	1410
	A37	42	145	924
	A38	42	145	438
	A39	42	68	222
	A40	42	145	222

Seinä B	B1	42	68	5080	1
Vägg B	B2	42	145	5080	12
	B3	42	145	5680	12
Seinä C	C1	42	145	5294	1
Vägg C	C2	42	145	5328	1
	C3	42	145	5362	1
	C4	42	145	5396	1
	C5	42	145	5430	1
	C6	42	145	5464	1
	C7	42	145	5498	1
	C8	42	145	5532	1
	C9	42	145	5566	1
	C10	42	145	5600	1
	C11	42	145	5634	1
	C12	42	145	5668	1
	C13	42	145	5694	1
	C14	42	145	5694	1
	C15	42	145	5295	1
	C16	42	145	4809	1
	C17	42	145	4324	1
	C18	42	145	3838	1
	C19	42	145	3352	1
	C20	42	145	2867	1
	C21	42	145	2381	1
	C22	42	145	1895	1
	C23	42	145	1410	1
	C24	42	145	924	1
	C25	42	145	738	1
Seinä D	D1	42	68	5080	1
Vägg D	D2	42	145	5080	12
	D3	42	145	5680	12
Katto	K1	42	145	5680	2
Tak	K2	42	145	3821	4
	RPL	95	23	3822	136

4,5 x 35 ruuvit / skruvs:

Saranat ja pielilaudat / Gångjärn och karmbrädor

Kappaleet yhteenä / Antal toalt **303**

Ovi- ja karmipaketti / Dörr- och karmapaket **2**

5 x 80 ruuvit / skruvs:

Karmin kasaukseen, vinohirsiin ja otsalankujen kiinnitykseen / För ihopsättning av karm och snedtimmer och takfotsbrädor

4,5 x 35 uppokanta yleisruuvi / Skruf **200**

5 x 80 uppokanta yleisruuvi / Skruf **80**

Saranat / Gångjärn **8**